

**DEKAN Prof. Dr. YAVUZ ABADAN'ın FAKÜLTENİN
97 inci KURULUŞ YILDÖNÜMÜ NUTKU**

Müessesemizin 97 inci Kuruluş Yıldönümü Törenine yüksek huzurunuzla şeref verdiğiniz Siyasal Bilgiler ailesi adına sonsuz teşekkürlerimi arzeder, hepinizi engin saygı ve sevgi duygularıyla selâmlarım.

Geçen yılki konuşmamda da belirttiğim gibi, vatan sevgisi ve hakikat aşkı gibi asil duygularla beslenen Mülkiyelilik şuur ve tesanüdü, dört yıla yakın bir zamandanberi Siyasal Bilgiler Fakültesi mihrakında toplanan yeni gelişmelerin muharrik kuvvetini teşkil etmektedir. Biz değişen hayat şartlarına uygun olarak, bütün gelişme, yenileşme, ilerleme ve mükemmelleşme gayretlerimizde, muhtaç bulunduğumuz kudret ve ilhamı 97 yıllık mâzimizden alıyoruz. Asil ve ilerletici prensipler halinde ruhlarımızda kökleşen Mülkiyelilik geleneği, müessesemiz mensuplarının hamleci, yaratıcı, inkılâpçı zihniyetleriyle birleşerek, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin kısa zamanda örnek bir öğretim ve araştırma müessesesi hâlinde gelişip ilerlemesini sağlamıştır. Bu mesut gelişimin canlı delillerini, huzurunuzda yalnız ana hatlarına temas edeceğim geçen yıla ait çalışma bilânçomuzun rakam ve hâdiselerinde bulacaksınız.

Fakültemizin hayatiyet kaynağını teşkil eden öğrencilerimizin durumundaki vasıf istikrarı ve kalite üstünlüğü devam etmektedir. Talebe yekûnu 28 i kız ve 566 sı erkek olmak üzere 594 tür. Geçen yıla göre 18 kişilik bir artış ifade eden bu yekûnun, 292 si burslu 302 si ise burssuzdur.

Titizlikle tatbikine devam olunan giriş imtihanlarıyla öğretim üyeleri tarafından gösterilen devamlı alâkanın müspet tesirleri, başarı nisbetinin yüksekliğinde açıkça görülmektedir. Bu yıl sınıflardaki başarı nisbetleri birincide %90,5, ikincide %78,3, üçüncüde %96,1, dördüncü sınıfın Malî, İdarî Şubelerinde % 98,3, Siyasî Şube'de yüzde yüz'dür. Bu nisbetler geçen yıl, ortalama yüzde beş nisbetinde daha düşüktü. Bu yıl, geçen seneye göre 13 fazlasıyla 115 mezun verdik.

Mezunlarımız Dışişleri Vekâleti, Maliye Müfettişliği gibi müsabakaya tâbi memuriyetlere geçme hususunda ön saftaki mevkilerini muhafaza ediyorlar. Profesörler Kurulumuz, hesap uzmanlığı imtihanlarında da mezunlarımızın iktisadî ve hukukî bilgilerinin üstünlüğüne denk başarı göstermelerini sağlayacak tedbirleri almıştır.

Öğretim üyelerimizin yabancı ilim müesseselerine gönderilerek görgü ve bilgilerinin arttırılması faaliyeti hızlı bir tempo ile devam etmektedir. M. S. A. delâletiyle Amerika'da tahsil ve tetkiklerde bulunan Prof. Bedri Gürsoy, Doçent Cumhur Ferman, Asistan Behiç Hazar ve Cemal Mihçioğlu ile Fullbright hesabına Wisconsin Üniversitesi'nde çalışan Nejat Bengül, geçen bahardanberi vazifeleri başına dönmüşlerdir. Bu arkadaşlarımızın Amerika'da çalıştıkları müesseselerde, gayret ve hareket tarzları ile çok iyi hatıralar bıraktıklarını bizzat öğrenerek fahr duyduk. Bunların hepsi ayrıca çeşitli enternasyonal ilmî toplantı ve kongrelere iştirâk etmişlerdir. Bu arada Bedri Gürsoy'un Washington'da katıldığı beynelmilel iktisadî gelişme konferansı ile Cemal Mihçioğlu'nun iştirâk ettiği dünya meseleleri konferansı bilhassa kayda değer.

Yine FAO İdaresi delâletiyle Doçent Suat Bilge, Asistan Fahir Armaoğlu, Arif Payashoğlu ve İlhan Unat geçen ekim ayı içerisinde Birleşik Devletler'e gönderilmişler, Minneapolis, Siracuse, Cenubî California Üniversitelerinde çalışmalarına başlamışlardır.

Üniversiteler Kanunu hükümlerine göre, Fransa'da iki yıl müddetle tetkiklerde bulunan Doçent Aziz Köklü, bu ders yılında vazifesi başına dönmüş bulunuyor. Aynı esaslara göre Fransa ve İngiltere'ye gönderilmiş bulunan Prof. Fehmi Yavuz, Doçent Turhan Feyzioğlu ve Sadun Aren İngiltere'de çalışmalarına devam ediyorlar. İlk ikisi için hâlen Teknik Yardım'dan burs temin edilmiş bulunuyor. Asistan Selâhattin Sözeri Kiel Üniversitesi'nin Dünya Ekonomisi Enstitüsü'nde başladığı mesaiye devam ediyor.

Ayrıca Birleşmiş Milletler Teknik Yardım İdaresinden temin edilen burslar ile Doçent Akif Erginay, Seha Meray, Bahri Savcı, Cahit Talas ve Asistan Bülent Dâver'in muhtelif memleketlere gönderilmeleri kararlaştırılmış bulunmaktadır. Öğretim Üyelerimizin, cesameti hergün daha çok artan çalışmalarına kıymetli yardımcılarının hizmetlerinden feragat bahasına girişilmiş olan bu yetişme ve yetiştirme faaliyetinin hedefi, nihayet on yıl içinde Batı'nın en ileri Fakülteleriyle rahat rahat boy ölçüşecek bir öğretim kadrosuna kavuşmaktır.

Geçen ay içerisinde iki kıymetli genç elemanımız, Muammer Aksoy ve Cumhur Ferman, başarılı bir imtihandan sonra Üniversite Doçentliği ünvanını kazanmış, dört yeni eleman da Fakültemiz Asistanlık imtihanlarında üstün başarı göstermişlerdir.

Kadromuzun bugünkü durumuna göre, Siyasal Bilgiler Fakültesinde 14 Profesör, 10 Doçent, 6 Öğretim görevlisi, 12 Asistan ve 15 Okutman vazife almış bulunmaktadır. Bu rakamlar, bilhassa Asistanlık kadrolarında henüz ihtiyacın çok dúnunda olduğumuzu göstermektedir. Üstelik

bir kısmı yabancı memleketlerde tahsilde bulunan Asistanlarımızdan hâlen mevcut olan birkaçı, ayrıca Âmme İdaresi Enstitüsü'nün tercüme ve öğretim faaliyetlerine de yardım etmektedir. Bu halin öğretim üyelerimizi oldukça müşkül bir duruma soktuğu meydandadır. Buna rağmen arkadaşlarımız, öğretim ve araştırma faaliyetlerini aksatmadan gittikçe daha iyi neticeler almak için insan-üstü gayretler sarfetmektedirler. Bu gayretlerin semeresi olarak Fakültemizin yayın faaliyeti de son yıllarda devamlı bir artış halindedir.

Geçen yıl, öğretim üyelerimizin, yurtiçi ve dışı tetkik gezilerine, kongre ve konferanslara katılmaları bakımından da çok verimli ve feyizli olmuştur. Bu arada MSA İdaresinin lutufkâr dâvetiyle Profesör Abadan, Balta ve Doçent Meray'dan müteşekkil bir heyet, 45 gün müddetle Birleşik Amerika'da Âmme İdaresinin öğretim ve tatbikatiyle meşgul belli başlı müesseselerde tetkiklerde bulunmak fırsatını elde etmişlerdir. Çok verimli ve faydalı olan bu tetkiklerden dönüşte heyete mensup üyeler, muhtelif Avrupa memleketlerinde de kendi ihtisasları ile ilgili konular üzerinde araştırmalar yapmışlardır.

7 Eylûl — 3 Ekim arasında Roma'da toplanan 6 ncı Milletlerarası Ceza Hukuku Kongresine Hükümet Delegesi olarak katılan Prof. Burhan Köni, Milletlerarası Ceza Hukuku Cemiyetinin İdare Konseyine üye seçilmiştir. Yine İtalya'da toplanan İstatistik Kongresine, Fakültemizi temsilen, Şefik İnan arkadaşımız katılmıştır.

Eylûlün ilk haftasında İstanbul'da toplanan Milletlerarası İdare İlimleri Kongresine Fakültemiz, Prof. Abadan, Gürsoy, Köni ve diğer genç arkadaşlarımızla birlikte geniş ölçüde ve faal bir şekilde katılmıştır. Profesör Abadan yapılan seçim neticesinde bundan böyle pratik administratif'in İcra Komitesinde Türkiye'yi temsil edecektir.

İdare İlimleri Kongresini takiben Birleşmiş Milletlerce İstanbul'da toplantıya çağrılan Milletlerarası Âmme İdaresi Seminerine Fakültemiz Dekanı, Âmme İdaresi Enstitüsü Genel Direktörü sıfatiyle Başkanlık etmiştir. 17 gün süren ve 14 millete mensup otuza yakın uzmanın katıldığı bu seminerde, modern âmme idaresinin esaslı problemleri enine boyuna incelenmiş ve mümkün hâl şekillerine bağlanmıştır. Bu seminere Fakülte ve Enstitümüz adına Prof. Abadan, Heckscher, Blakey, Mey, Textor ve Doçent Seha Meray katılmışlardır.

Fakültemiz, öğretim ve araştırma faaliyetinde yabancı ilim adamlarından en geniş ölçüde faydalanmaya bilhassa önem vermektedir. Değerli ve muhterem Prof. Blakey, ricalarımızı lûtfen kabul ile bu yıl da Fakültemizde hem İktisat, hem Maliye derslerini okutmaya devam edi-

yor. Üç yıldanberi sayın Profesörün takrir ve seminerlerinden talebemiz gibi öğretim üyelerimiz ve idare sahasının yetiştirdiği kıymetli uzmanlar da faydalanmaktadır. Geçen yıl Âmme İdaresi derslerini okutan Profesör Taeusch, Fullbright Programının sona ermesi dolayısıyla memieketine ve eski Üniversitesine döndü. Kendisinin bana yazdığı mektubu zaman darlığı dolayısıyla okuyamıyorum. Fakat bilhassa belirtmek isterim ki, gençliğimizi yakından tanımak suretiyle, Türkiye'nin büyük istikbaline samimiyetle iman eden Profesör Taeusch, bu mektubunda ikinci vatani saydığı memleketimizin büyük değerini her yerde her vesile ile belirtmekten haz ve gurur duyduğunu tekrarlamaktadır.

Yüksek heyetinize tanıtmakla şeref duyduğum Âmme İdaresi Enstitüsü'nün muhterem uzmanları, Fakültemiz için de çok kıymetli bir ilmî hazine mahiyet ve değerini taşımaktadırlar. Birçoklarınızın tanıdığı İsveçli bilgin Prof. Heckscher geçen yıl Fakültemizde "İdarede Yeni Temayüller" mevzulu bir ders okutmuştur. Kendisi Âmme İdaresinin kuruluşuna, Birleşmiş Milletler Temsilcisi, Enstitü Kodirektör Vekili, Araştırma Şubesi Müdürü olarak daima minnetle hatırlayacağımız büyük hizmetler ifa etmiştir. Unutulmaz dostluk ve işbirliği hatıraları ile bağlı bulunduğumuz sayın Profesörün, Dekanı bulunduğu Stockholm'daki Sosyal ve Siyasî İlimler Fakültesi'nin başına geçmek üzere, bu ay sonuna doğru Türkiye'den ayrılacağını üzüntü ile bildirirken kendisine sonsuz teşekkürlerimi ve en iyi dileklerimi huzurunuzda sunmayı bir borç bilirim.

Bu konuda tesellimiz Profesör Heckscher'in, Âmme İdaresinin sayılı otoritelerinden Marshall Dimock tarafından istihlâf edilmesidir. Profesör Dimock'un Âmme İdaresi Enstitüsü'nün Ko-Direktörlüğünü kabul etmesi bizim için, Enstitünün geleceği hakkında ümitlerimizi kuvvetlendiren gerçek bir sevinç ve iftihar konusudur. Değerli âlim, Fakültemizde de Âmme İdaresi prensiplerini tedris etmeyi kabul etmiştir. Kendisine yürekten teşekkürlerimi sunarım.

Son Amerika seyahatinde Boston'da tanımak şerefine kavuştuğumuz Profesör L. Harvey, hâlen aramızda bulunuyor. Kendisi Âmme İdaresi Enstitüsü'nün Öğretim Şubesi Müdürlüğünü ifa edecek, ayrıca İdarede organizasyon ve metod dersini okutacaktır. Fakültemizde de Amerikan hükümet sisteminin mahiyet ve işleyişi hakkında ders verecektir.

Hollandalı Profesör Mey, Devlet ve İşletmeler Muhasebesinin, bütçe problemlerinin şöhretli uzmanıdır. Gerek Enstitümüzde, gerek Fakültemizde yüksek ihtisasından ve dünya literatüründe yer alan orijinal görüşlerinden faydalanacağız.

İsviçreli Profesör Egli, başta içinde bulunduğumuz bina olmak üzere Ankara'da birçok eserleriyle tanınmıştır. Zurich'de Şehircilik Profesörü olan sayın Egli'nin bilgi ve ihtisasından Enstitü gibi Fakültemiz de istifade edecektir.

İngiltere'li Prof. Hanson, Âmme İdaresi Enstitüsü'nün Araştırma Müdürüdür. Geniş ölçüde araştırma faaliyetini tanzim ve araştırma elemanlarını yetiştirinceye kadar öğretim ile ilgilenmiyecektir. Kendisinin çalışmalarından, en çok elemana muhtaç olduğumuz bir sahada büyük faydalar sağlayacağımız muhakkaktır. Amerikalı Profesör Kingsbury, Âmme İdaresinin mihrak problemini teşkil Personel İdaresi üzerinde öğretim yapacaktır.

Bu arada Ford vakfı adına iki yıl müddetle Sosyolojik araştırmalarda bulunmak üzere memleketimize gelmiş olan Dr. Mathews de uzman sıfatıyla Fakültemizin öğretim ve araştırma faaliyetlerine katılmayı vadedmiştir. Bilhassa sosyolojik araştırma metodları hakkında bilgi ve ihtisasından, talebimizi faydalandırmayı düşünüyoruz. Şunu da memnuniyetle kaydedeyim ki Ford Vakfı idarecilerinden Mister İverson Fakültemize dünya ölçüsünde şöhretli bir Sosyoloji Profesörü bulup göndermeyi vaad nezaketinde bulundu. Kendisine huzurunuzda teşekkür ederim.

Bu Profesör ve uzmanlardan gayri, Fakültemizde tedrisine büyük ehemmiyet atfettiğimiz yabancı dil öğretiminde de, ecnebî mütehasıslardan mümkün olduğu nisbette geniş ölçüde faydalanıyoruz. İngilizcede Amerikalı Miss Hallam ve İngiliz Miss Whithaker, Almancada Dr. Kristinius, Madam Kristinius ve Dr. Silberknopf, Fransızcada Monsieur Boissel, Houille ve Giraud talebemizin büyük istifadeler sağladığı kıymetli hocalardır.

Fakültemizin öğretim personeline ait bu izahatı bitirirken iki acı kaybımıza temas zaruretindeyim. Fakültemizin idaresinde ve lisan öğretiminde uzun yıllar gayretle çalışmış olan Zeki Arıman, geçen yaz Hakkın rahmetine kavuştu. Fakültemizde Şehircilik Kürsüsünü kurmuş bulunan İkinci Dünya Harbi sonrasının büyük devlet ve siyaset adamı Profesör Ernst Reuter'in ölümü ile de Siyasal Bilgiler ailesi değerli ve vefalı bir unsurunu kaybetmiştir. Profesör Reuter'in geçen yılki törenimizde hür Berlin Üniversitesi Rektörü ile birlikte Türkçe olarak gönderdiği samimî telgrafın taze hatırası, bu anda kaybın acılığını bir kat daha arttırmaktadır. Her ikisinin aziz hatırasını hürmetle yadedirim.

Muhterem dinliyenlerim,

Birleşmiş Milletler'le işbirliği halinde Fakültemizin girişmiş olduğu Türkiye ve Orta Doğu Âmme İdaresinin kuruluş hazırlıklarından geçen

yılki konuşmamda bahsetmiştim. Birleşmiş Milletlerce gönderilen kıymetli uzmanları burada hazır bulunan bu Enstitü, geçen baharda sayın Başvekil tarafından açılmış ve tecrübe mahiyetinde ihzarî tedrisatta bulunmuştu. Yabancı uzmanların çeşitli sebeplerle gecikmeleri yüzünden, Enstitü, bu devredeki normal öğretimine bir Aralıkta başlamıştır. Enstitü, teşkilâtını tamamlamış, İlim Kurulunu, Genel Müdürünü, Şube Müdürlerini ve Genel Sekreterini seçmiştir. Bu devredeki öğretim, araştırma ve derleme faaliyetlerine, Hükümetimizle Birleşmiş Milletler arasındaki anlaşma icabı, Türk eksperler de katılmaktadır.

Yalnız Enstitü, faaliyetlerinin emniyet içerisinde inkişâfını sağlayacak kanunî temelden henüz mahrumdur. Hükümetimizle Birleşmiş Milletler arasında mektup teatisi yolu, bütün ihtiyaçlarımızı karşılamaya yetmediği gibi, bilhassa Türk elemanlarının Enstitü faaliyetine iştirâkini esaslı surette aksatmaktadır. Bu sebeple Enstitünün faaliyet ve kaderini, muvakkat ve tesadüfî tedbirlerin sarsıcı tesirinden kurtarmak için, Dışişleri Vekâleti'nin emriyle tarafımızdan hazırlanıp hükümete sunulmuş olan tasarının, bir an önce kanunlaşması kesin ve kaçınılmaz bir zaruret olmuştur. Bu konuda ilgili ve yetkili makamların lûtfü alâkasını, milletlerarası bir taahhüdün yerine getirilmesini ve Enstitü'nün gayesine bir an önce ulaşılmasını sağlama bakımından ehemmiyetle rica ediyoruz.

Âmme İdaresi Enstitüsü içte ve dışta lâayık olduğu ciddî alâka ve rağbete mazhar olmuştur. Çeşitli idarî sektörlere mensup tecrübeli idarecilerimiz, Enstitünün öğretim faaliyetini, çevresi daima genişleyen bir alâka ve itina ile takip etmektedirler. Bu devrede dört İranlı, iki Yunanlı ve bir Habesistanlı memurun burs talepleri kabul edilmiştir. Derslerin, bugünkü şartlar içerisinde Fransızcaya da tercümesi güçlüğü dolayısıyla bu lisanı bilenlere ait burs taleplerini şimdilik red mecburiyetinde kaldık.

İran'dan, İsrail'den yeni talepler oldu. Profesör Heckscher ile Tahran'a yaptığımız son seyahatte, burs isteyen onbir memur ile görüştük. Bunlar arasında İçişleri Bakanlığının Siyasî İşler Umum Müdürü de vardı. Adaylardan yeter derecede İngilizce ve Türkçe bilen dört kişiyi gelecek devre için teklife lâayık gördük. Diğer talepler üzerinde duruyoruz.

Tahran'da beşi Bakan olmak üzere İran İdaresinde yetkili otuza yakın zatla görüştük. Bunların hepsi, tasarladıkları idarî reform bakımından, Enstitümüzün faaliyet ve tedrisatı ile yakından alâkalandılar. Ankara'daki çalışmalara sekte vermemek kaydıyla, Türk ve yabancı eksperlerimizden bazılarının, zaman zaman Tahran'da kurslar ve konferanslar tertibetmeleri hususunda Birleşmiş Milletler nezdinde teşebbü-

se girişeceklerini belirttiler. Bu durum Türkiye ve Orta Doğu Âmme İdaresi Enstitüsünün milletlerarası mintakavî değerini belirtmeğe kâfidir.

Kuruluş kanunumuzun birinci maddesi gereğince hükmî şahsiyeti haiz olarak kurulduklarına geçen yıl işaret ettiğim Enstitülerimizin bir yıllık faaliyetleri ile ileriye ait tasavvurlarına da kısaca temas etmek isterim. Malî ve İktisadî İlimler Enstitümüzün, İktisadî Güvenlik İdaresi ile işbirliği halinde hazırladığı, "Ziraî makineleşmenin ekonomik ve sosyal tesirlerine" ait anket ve etüd tamamlanmış, İngilizce hülâsası FOA'ca bastırılmıştır. 24 Vilâyetin 73 ilçesinden seçilen 448 köyü ve ziraî makinelere sahip 3015 aile reisini kucaklıyan bu etüd için FOA İdaresi, Fakültemiz emrine kırk bin lira tahsis etmiştir. Önemli bazı müşahede ve neticeleri ihtiva eden etüdü Türkçesi yakında neşrolunacaktır. Etüdü yayımlanması için yardım vaadinde bulunan Tarım Vekâleti'ne bilhassa teşekkür ederiz.

Bir başlangıç olma itibarıyla bazı eksikleri bulunması tabii bulunan bu etüdü, belki de bütün dünyada ilk defa yapılmış olması dolayısıyla, orijinal karakteri yabancı uzmanlarca teslim olunmaktadır. Biz, bu etüdü müteakip yıllarda da tekrarlamak üzere, aralarında Rockefeller Vakfı'nın da bulunduğu enternasyonal cemiyetlerden yardım göreceğimizi umuyoruz.

İdarî İlimler Enstitümüz, bir yandan Âmme İdaresi Enstitüsü ile sıkı işbirliği yaparken, diğer yandan önümüzdeki aylarda memur baremi, adlî ve idarî yargı arasında görev ayrımı ve uyuşmazlık mahkemesi içtihadları, Âmme İdaresinin mesuliyeti ve bu husustaki Danıştay kararları, Danıştay mahkeme usullerinde yapılması gerekli islâhat, Âmme İdaresini geliştirme hareketleri ve idaremiz konularında beş ilmî toplantı yapmayı da kararlaştırmış bulunmaktadır. Bu toplantılara her çevreden ihtisas erbabının alâkası, çalışmalarımızı verimli neticelere ulaştıracaktır.

Dış Münasebetler Enstitümüz, milletlerarası münasebetler bakımından çok büyük önem taşıyan bir etüd üzerinde çalışmaktadır. Dünya barışını koruma maksadı ile kurulmuş olan Carnegie Tesisi, yirmi memlekette halk efkârının Birleşmiş Milletlere karşı davranış tarzını tesbit eden etüdü yapıtıp yayınlamayı kararlaştırmıştır. Bununla güdülen maksat, Birleşmiş Milletler Anayasasında, teşkilâtında, işleyiş tarzında dünya halk efkârınca müşahede olunan eksiklik ve aksaklıkların meydana çıkarılmasıdır. Bu suretle 1955 yılında toplanması muhtemel yeni bir Dünya Konferansının, Birleşmiş Milletler müessesesini yeni ihtiyaçlara göre daha verimli ve iyi işler bir şekle sokması imkânı doğacaktır.

Dünya sulhü için Carnegie Tesisi Reisi Mister Jonhson, geçen Mart-

ta Türkiye'ye geldi. Muhtelif Türk - Amerikan makamlarıyla temas ettikten sonra, memleketimizde böyle bir etüd için en yetkili merciin Fakültemiz ve Dış Münasebetler Enstitüsü olduğuna kanaat getirdiğini söyleyerek bize müracaat etti. Etüdün 1954 Ağustosunda İngilizce metin halinde tevdi edilmesi şarttır. Zamanın darlığına ve işin ağırlığına rağmen, yeni kurulmuş Enstitümüz adına bu mesuliyeti yüklenme kararını verdik. Carnegie Tesisi, bu hususta bize vaadettiği dokuzbin dolarlık yardımın ilk taksiti olan ikibin beşyüz doları göndermiş bulunuyor. Bunun dışında bahsi geçen etüd için ihtiyacımız olacak para da Enstitü bütçesine konmuştur. Dış Münasebetler Enstitümüz, hâlen etüdün dokümantasyon materyalini hazırlamak ve hazırlatmakla meşguldür. Anket ve değerlendirme mesaisine de yakında başlayacaktır.

İskân ve Şehircilik Enstitümüz, memleket içerisinde işgal sahasına giren mevzuları talebe ile birlikte etüd için muhtelif gezintiler tertip etmiştir. Enstitü, memleketimizde iskân ve şehircilik problemlerinin şümûl ve ehemmiyetini gözönünde bulundurarak, pek yakında yetkili yerli ve yabancı uzmanlarla onbeş gün sürecek bir seminer tertip etmek ve önümüzdeki yılların araştırma plânını da bu seminerde tesbit eylemek kararını almıştır.

Memleketimizin iktisadî kalkınması için gerek Âmme İdaresinin gerek hususi teşebbüslerin muhtaç olduğu elemanların yetişmesine yardım etmek, bu maksatla gerekli etüdlere yapılmasını sağlamak üzere Fakültemizde bir İstatistik, bir de İşletme Enstitüsü kurulması kararını da vermiş bulunuyoruz. Kurmuş olduğumuz Enstitülerin benzerlerinden farklı faaliyet ve başarıları, yeni kurulacak enstitülerin hizmetlerine ait ümitlerimizi de kuvvetlendirmektedir.

Bütün Enstitülerimiz, kendi çalışma sahalarına ait resmî ve hususî mercilerden gelen sualleri tetkik ederek cevaplandırma suretiyle ilmî iştişare görevlerini de itina ile yapmaktadırlar ve bundan sonra da yapmaya devam edeceklerdir. Ayrıca Prof. Burhan Köni, Fikret Arık gibi arkadaşlarımız Hükümetçe Ceza Kanunu veya Medenî Kanun tâdili ile görevlendirilmiş komisyonlarda, devamlı olarak vazife almışlardır. Fakültemizin normal öğretim ve araştırma faaliyetine eklenen bu gayretler, sayı itibarıyla bir avuç elemandan ibaret öğretim kadromuzun ne kadar çetin ve ağır bir çalışma yükü altında olduğunu göstermeğe kâfidir. Gayelerimizin kudsiyeti, moral ve enerjimizi heran tazeleyip kuvvetlendiren, daima canlı ve ayakta tutan en asil kaynaktır.

Değerli öğrenciler, genç ve ülkücü arkadaşlarım,

Geçen yıl olduğu gibi bu sene de konuşmamı sizlere hitap ile bitirmek isterim. Geçen yılki konuşmamda Türk genci ve Siyasal Bilgiler mensubu olarak Atatürk'ün iki cepheli emanetine muhatap olduğunuzu

hatırlatmıştım. Devlet hizmetinde, millî dâvalar emrinde saf tutan aydınlar olmanız, Türk Cemiyetine karşı yüklendiğiniz mükellefiyeti katmerleştiren diğer bir sebeptir.

Siyasal Bilgiler Fakültesine mensup aydın bir genç olarak hizmetinde olacağınız, modern, lâik Türk Devlet ve Cumhuriyetini, sağlam temeller üzerinde yükseltmek, Türk Cemiyetini medenî cihanda lâayık olduğu seviyeye çıkarmak ödeviyle karşı karşıyasınız. Vazifenizi başarabilmek için bugünden devamlı bir çalışma, çetin bir fikir ve karakter mücadelesi içinde şahsiyetinizi yaratmaya, küçük duygulardan, bayağı menfaat endişelerinden, hased ve kinin zehirleyici tesirlerinden sıyrılarak, daima büyük dâvalar adamı olmaya ve kalmaya uğraşmalısınız.

Şahsiyet, hürriyetin olduğu kadar bilgi, karakter ve vazife ahlâkına sahip olmanın da temel şartıdır. Şahsiyetin ayırıcı vasfı, fikir istiklâlidir. Esaretin en korkuncu, fikir köleliğidir. Düşünce cevherinin asaleti, onun daima yapıcı ve yaratıcı hürriyetinde tecelli eder. Eski medeniyetlerin kaynağı olan Şark âlemini beş asır yerinde saydıran, nihayet cehaletin karanlık girdabında çürüten, fikir hürriyetine zincir vuran içtihad kapısının kapanmasıdır. Onun için sizi skolastik zihniyetin körükörüne üstada bağıllık kaidesine saplanmaktan tahzir ederim.

Hocalarınızı, ağabeylerinizi sizin ve memleketin hayrından, hakka ve hakikate hizmetten başka hiçbir emel gütmeyen insanlar olarak sevecek, onlara bağlanacaksınız. Fakat onları dinlerken de şüpheli (septik) değil, fakat tenkidci (kritik) bir tavır takınmalı, icabında kendi düşünce ve kanaatinizi müdafaa cesaretini göstermelisiniz. Bir cemiyet için fikir münakaşası kadar aydınlatıcı, yapıcı, hak ve hakikati gerçekleştireci başka hiçbir tedbir ve vasıta yoktur.

Fikir istiklâli, karşı fikre saygının esas şartı, demokratik ve hür cemiyet nizamının en sağlam teminatıdır. İnsanlık şeref ve haysiyetinin de özünü teşkil eden hür düşünce, başkalarının düşüncelerine karşı en engin müsamaha duygusunu besleyip geliştiren bereketli kaynaktır.

Sosyal ve siyasî ilimlerin mensup bulunduğu manevî ilimler grubu cemiyet dâva ve problemlerinin böyle bir fikrî terbiye ile ele alınmasını gerektirir. Hocalarınızla, arkadaşlarınızla karşılıklı derin saygı ve sevgi münasebeti halinde içinde yaşadığımız cemiyet ve memleketin meseleleri üzerine fikir istiklâline sahip bir şahsiyet olarak eğileceksiniz. O zaman bütün meselelere, uygun hâl şekilleri bulmakta güçlük çekmezsiniz.

Bir cemiyet ve memleketi sevgi, ancak onun gerçeklerine nüfuz edip meselelerini çözmeğe çalışmakla ispat edilir. Manevî ilimlerin âlemşümül nazarî temel prensipleri yanında içtimaî ve millî hususiyetlere göre izah ve hâl şekli değişen kısımları vardır. Bunu çalışmalarınızda biran hatırdan çıkarmamalısınız.

İnsan hayatta, tıpkı çekiç altında döğülen demir gibi, zorluklarla çarpışa çarpışa olgunlaşır. Karşılaştığınız güçlükler ümidinizi kırmamalıdır. Cemiyet içerisinde ön safta görünen bazı insanların hatalı saydığınız hareketleri karşısında, ye'se kapılmamalısınız. Fikir istiklâlinden kaynak alan karakter sağlamlığı ve ahlâk salâbeti, kötü örneklerden ve geçici zorluklardan yılmayıp millet ve devlete hizmet ülküsüne sadakatsizlikle ve ısrarla bağlı kalmayı gerektirir.

Genç arkadaşlarım,

Bu mülâhazalara geçen yılki konuşmamdan şu kısmı aynen eklememe müsaadenizi rica ederim.

Halkçı bir ruh ve zihniyetin esas temeli karakterdir. Karakter hareketin belli prensiplere göre kesinlik ve hedefinden şaşmayan dürüstlüğünde kendini gösterir. Gevşek, rabıtasız, hedefsiz, prensipsiz hareket karaktersizliktir. Bu bakımdan vefa, karakterin esası vasfıdır. Bütün Siyasal Bilgiler mensuplarının irfan ocaklarına içten ve gönülden kopmaz bağlılıklarını bu mânada değerlendirmek gerekir.

İyi karakter sahibi, aynı zamanda iradesini ahlâkî prensiplere uydurmasını bilendir. Ahlâklılık, iç duygu, düşünce, zihniyet ve hareket temizliği demektir. Ahlâk kanununun ölçüsü iyiliktir. Bu mânada iyi hareket, hür hareket demektir.

Hürriyet, içten ve dıştan gelen kötü, yabancı ve yanıltıcı tesirlerden sıyrılarak, aklın ve vicdanın emrine uymada tecelli eder. En yüksek hürriyet idrâki, her türlü hırs, şöhret, mevki kaygusundan uzak kalarak akla ve vicdana uymada, vazife ahlâkına bağlı kalmadadır. Fertleri böyle bir ahlâkî şuura sahip olan bir toplulukta, karşılıklı saygı ve dayanışma, feragat ve fedakârlık asil bir heyecan ve kudret kaynağı haline gelir. Böyle bir cemiyetin idaresi mesuliyet ve şerefini yüklenenler, millî menfaatlere şahsî dileklerinin üstünde yer verecek bir olgunlukta ve daima vatandaşların şaşmaz ve bağışlamaz murakabesine tâbi oldukları duygusundadırlar.

Genç arkadaşlarım,

Bütün gayretlerinizin hedefi, devrimizin çeşitli, çözülmesi müşkül problemleri karşısında duraklamadan, irkilmeden böyle bir hayat rejimini ve cemiyet nizamını gerçekleştirmek, Türk cemiyetini medenî ve müreffeh bir seviyeye yükseltmek, buna aykırı belirtilerle amansızca cenkleşmek ve her an yolumuzu, ahlâkî zihniyetin ışığı ile aydınlatmak olmalıdır. Bu uğurda katlanılacak fedakârlıkların mükâfatı, vatanın şükranı, milletin takdiridir. Hepinize hayatta ve devlet hizmetinde üstün başarılar dilerim. Türklükle birlikte aziz ve berhudar olun, gününüz kutlu, bahtınız açık olsun.